

gemeente **Oosterhout**

Collegevoorstel

Zaak : Bestuurlijke besluitvorming Keuze e-participatieplatform
Zaaknummer : 237734

Datum: 2020	Auteur: Mariette Bakkenist	Bereikbaar 140162
Status: Openbaar	Team: Wijkgericht werken, Buiten beleid & Advies	Handtekening

Onderwerp:
E-participatie

Geraadpleegde collega's:

Jan Ambachtsheer, Ferdy Naafs, Daniëlle Bosmans, Merijn Scheifes, Carmen Mutsaers, Kitty Marijnissen, Kitty van Laviere, Gildardo Gaviria, Iris Strik, Ciska Gort, Mandy de Haas, Audrey Dankers, Anneke van Omme

Conclusie raadpleging: Men is akkoord.

Communicatie: ja d.m.v.: via collegebesluitenlijst

Bijlagen:

- ☐ Brief door college
- ☐ Brief aan gemeenteraad
- ☐ Brief beantwoording vragen ex art 41
- ☐ Nota voor de raad
- ☒ Overige bijlagen:

Offertes en presentaties leveranciers

Behandeling in / door:	Datum:	Aard behandeling:
-------------------------------	---------------	--------------------------

☐ Raad
☐ Ondernemingsraad

Portefeuillehouder

Piena

Geheimhouding op	Titel	Grondslag art. 10 Wob	Tot wanneer	Moet raad bekrachtigen?

Wij verzoeken u om bij communicatie rondom deze aanvraag het zaaknummer 237734 te vermelden.

COLLEGE VOORSTEL

Datum: 1 2020	Openbaar	Bis-nummer:
Onderwerp: E-participatie		

Voorstel:

1. Te kiezen voor het e-participatieplatform CitizenLab
2. Akkoord te gaan met een tussenoplossing voor inspraakprocedures/initiatieven die lopen vanaf januari tot implementatie platform (Q2).
3. Akkoord te gaan met een interne werkgroep die zich gaat bezighouden met het doorontwikkelen van e-participatie en digitale bijeenkomsten.
4. Akkoord te gaan met het inzetten van het restant krediet 'Verbindend bestuur – van meedenken tot meedoen' a € 25.000 voor de tussenoplossingen in de experimentele fase.

• **Samenvatting**

De huidige coronaperiode vraagt om nieuwe manieren van communiceren. Daar waar vóór corona inspraakprocedures vooral fysiek plaatsvonden is dat met de aangescherpte maatregelen niet mogelijk. Doordat we bijna geen e-participatietools hebben, dreigen projecten met inspraakprocedures te vertragen. Daarnaast vragen de ontwikkelingen in de samenleving dat mensen steeds vaker op andere manieren met de gemeente communiceren. Ook wanneer corona onder controle is, gaan we niet terug naar het oude normaal. Digitaal communiceren blijft belangrijk.

Daarom wil de gemeente in 2021 de verdere ontwikkeling van het wijkgericht werken en project- en beleidsparticipatie ondersteunen met een e-participatieplatform in samenwerking met de wijkmakelaars, projectleiders en beleidsmedewerkers. Een digitaal participatieplatform maakt burgerparticipatie mogelijk bij bestaande projecten. Het platform biedt de gemeente een aanvulling op de meer traditionele manieren om burgerparticipatie rondom projecten en beleid in te vullen, zoals bewonersbijeenkomsten. Het platform maakt bewonersinitiatieven zichtbaar en stimuleert het andere inwoners om samen meer voor elkaar te krijgen. Ook biedt het platform inwoners de mogelijkheid om initiatieven in te dienen, zonder tussenkomst van de gemeente. Het is een digitale plek waar wij met bewoners, maar vooral ook bewoners met elkaar in gesprek kunnen gaan over bewonersinitiatieven, beleidsontwikkelingen en werkzaamheden die in hun woonomgeving spelen. Inwoners met initiatieven en ideeën kunnen deze op het platform lanceren en hiermee zelf aan de slag gaan met elkaar en/of met hulp van de gemeente.

Met het platform ontstaat voor inwoners en de gemeenteraad meer inzicht in wat er allemaal gebeurt in Oosterhout en de kerkdorpen. Dit kan anderen inspireren om zelf ook met initiatieven te komen of mee te doen aan een initiatief of project.

• **Juridisch kader**

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor het bieden van inspraakmogelijkheden.

• **Aanleiding**

Uit de burgerijenquête komt naar voren dat onze inwoners behoefte hebben aan een digitaal platform om hun mening kenbaar te maken en initiatieven te delen, ook is er behoefte aan meer interactie zoals bijvoorbeeld digitaal stemmen of het ophalen van ideeën. Dit wordt alleen nog maar versterkt

door de coronacrisis waarbij digitaal samenkomen en e-participatie de enige mogelijkheden zijn. Daarom is er een grote behoefte vanuit de ambtelijke organisatie om te investeren in e-participatie. Ook heeft de raad behoefte aan overzicht van lopende participatieprojecten en de status daarvan.

- **Welke data zijn gebruikt en op welke manier wordt de uitvoering gemonitord?**

De inbreng vanuit de burgerijenquête is gebruikt als gedeeltelijke onderbouwing voor dit voorstel. In vervolgmetingen in de komende jaren, zullen we zien of er een verschuiving plaatsvindt in de ervaringen van inwoners op het gebied van e-participatie. Daarnaast monitoren we de inzet van het e-participatieplatform met behulp van een interne werkgroep (zie verderop). Daarbij maken we gebruik van de ervaringen van inwoners en raad.

- **Welke externe belanghebbenden zijn betrokken en hoe is het proces gevoerd?**

Via de burgerijenquête is de mening van inwoners over participatiemogelijkheden meegenomen.

- **Wat willen we gaan doen?**

Op dit moment hebben we slechts beperkt tools die e-participatie ondersteunen. Voor de aangescherpte coronamaatregelen werden inspraakmomenten vooral fysiek georganiseerd. Op dit moment informeren we inwoners door een uitgebreide bewonersbrief en bieden we de mogelijkheid direct contact op te nemen. Als er noodzaak of behoefte is, organiseren we een digitale bijeenkomst in Teams, of, als corona de mogelijkheid biedt, fysieke coronaproof bijeenkomsten in kleine groepen. Op het moment van schrijven vermijden we dat laatste in verband met de geldende richtlijnen. Andere opties die we gebruiken zijn peilingen via digipanel of social media. Deze oplossing is verre van ideaal en daarom stellen we voor om een betere digitale structuur op te zetten. Door de aangescherpte maatregelen wordt de wens voor digitalisering meer urgent, maar het is zeker niet de enige reden om te kiezen voor digitale e-participatie. Grootste voordelen zijn:

- Het aanspreken van meerdere en vooral jonge doelgroepen;
- Het bereik is groter ten opzichte van fysieke bijeenkomsten.
- Inwoners willen op hun eigen moment en plek reacties en feedback geven;
- Inwoners verwachten anno 2020 steeds meer digitale dienstverlening van hun overheid;
- Inwoners verwachten transparantie over proces en inhoud van een participatietraject.

Op basis van de wensen van de inwoners, de raad en de ambtenaren stellen we voor om te investeren in drie onderdelen:

1. Het kiezen voor een **participatieplatform**;
2. Zolang het platform nog niet draait een **tussenoplossing**. De vorm van e-participatie kan per project verschillen. Daarom willen we graag ruimte om te experimenteren met ad hoc oplossingen, zoals het inhuren van een webinar of inzetten van interactieve kaarten. Op deze manier kunnen we vanaf half januari gebruik maken van digitale inspraakmogelijkheden.
3. Een interne werkgroep die zich bezig gaat houden met het **doorontwikkelen van digitale bijeenkomsten en e-participatie**. Hierdoor kunnen we sneller inspelen op nieuwe ontwikkelingen en ze meteen in de praktijk toetsen.

Ad 1 Participatieplatform

De basis van de e-participatie wordt het participatieplatform. In de bijlage 1 staat een uitgebreide vergelijking tussen CitizenLab en Droomstad.

- De voorkeur gaat uit naar CitizenLab.
- We gaan werken met CitizenLab voor de periode van 2 jaar. Gedurende en na de 2 jaar evalueren we, mede op basis van de ervaringen van inwoners en de raad, of het platform het beoogde effect heeft gehad.

- De coronacrisis zorgt voor veel extra werk. Daarom gaan we niet live met een 'big bang', maar beginnen klein. Door geleidelijk alle projecten erin te zetten verdelen we de werkdruk beter en kunnen we ons proces continu verbeteren. We starten met acht projecten met de grootste prioriteit.
- Het werken met e-participatie zoals omschreven is nieuw. Nieuw voor de gemeentelijke organisatie en nieuw voor de inwoners van Oosterhout. Om deze verandering op de juiste manier te begeleiden geven we als gemeente eerst zelf het goede voorbeeld en delen we onze projecten en initiatieven op het platform. Vervolgens helpen en begeleiden we inwoners bij het digitaal indienen van hun eigen initiatieven.
- Kritische succesfactor is het onderhoud en beheer van het platform. Daarom investeren we in een persoon die voor 0,4 FTE verbonden zal zijn aan het platform. De functie zal oa. bestaan uit het aanjagen, regie voeren en trainen van collega's
- Ook zorgen we voor een optimale aansluiting van het participatieplatform en de projectenpagina op oosterhout.nl. We voorkomen dubbele informatie en zorgen ervoor dat inwoners via ieder kanaal snel de juiste informatie kunnen vinden.

Ad 2. Tussenoplossing

Het inrichten en opzetten van het beheer van het platform kan niet sneller dan Q2 2021 gerealiseerd zijn. Omdat er verschillende ruimtelijke projecten zijn die op dit moment behoefte hebben aan digitale inspraak kiezen we ervoor om in de tussenliggende periode te werken met een tussenoplossing. Welke dit wordt kan per vraag verschillen, denk aan het inhuren van een webinar, inzetten van interactieve kaarten etc. Op deze manier lopen projecten geen onnodige vertraging op.

- Uit een eerste inventarisatie komen zeven projecten die in Q1 2021 behoefte hebben e-participatie in Q1 2021.
- Per project willen we 2500 euro reserveren voor een maatwerkoplossing. Zodra het digitale platform staat zetten we de content over.

Ad 3. Leren en experimenteren e-participatie

Als de coronacrisis ons iets heeft geleerd, is het wel hoe belangrijk het is om je digitale participatiestructuur goed op orde te hebben. Zelfs al we gaan werken met een digitaal platform, dan nog ondervangen we niet alles. Denk bijvoorbeeld aan webinars, uitlegvideo's, 3D visualisaties etc. Daarom stellen we voor om met een interne werkgroep actief te gaan experimenteren met (nieuwe) tools en mogelijkheden op het gebied van e-participatie en digitale bijeenkomsten:

- Centrale regie en overzicht welke tools we gebruiken en hoe effectief ze zijn, waarin we ook de ervaring van inwoners meenemen;
- Pro actief collega's op de hoogte houden van nieuwe ontwikkelingen.
- Nieuwe tools worden snel getoetst of ze voldoen aan de randvoorwaarden van de gemeente (inkoop, privacy, informatiebeveiliging etc.).
- De interne werkgroep heeft een budget van 7.500 EUR om tools aan te schaffen of in te zetten.

Zolang het participatieplatform nog wordt opgezet ondersteunt de werkgroep de projectleiders bij het kiezen de juiste tijdelijke oplossing mbt e-participatie.

• Afweging van argumenten voor en tegen

Het e-participatieplatform levert extra mogelijkheden op om participatie tijd- en plaatsafhankelijk te laten plaatsvinden. Het spreekt doelgroepen aan die minder snel naar een fysieke bijeenkomst zouden komen, waarmee het bereik groter en diverser wordt. Het platform maakt zowel burgerparticipatie mogelijk, als dat het ruimte biedt voor bewonersinitiatieven.

De inzet van een platform vergt extra personele inzet, aandacht en kosten. Dit weegt niet op tegen de voordelen die een platform kan leveren.

- **Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen?**

2021	Kosten	Dekking
Digitaal platform Licentie en hosting Implementatiekosten Promotie Beheer 0,4 fte	18.000 EUR 4.500 EUR 2.500 EUR 26.000 EUR	Exploitatiebudget communicatie, waarvoor € 25.000 structureel in de begroting vanaf 2021 Personele budgetten, € 26.000 structureel in de begroting vanaf 2021
Tussenoplossing Q1 Zeven projecten	17.500 EUR	Restant krediet 'Verbindend bestuur – van meedenken tot meedoen'
Subtotaal 2021	68.500 EUR	

2022	Kosten	Dekking
Digitaal platform Licentie en hosten Promotie en onderhoud Beheer 0,4 fte	18.000 EUR 7.000 EUR 26.000 EUR	Exploitatiebudget communicatie, waarvoor € 25.000 structureel in de begroting vanaf 2021 Personele budgetten, € 26.000 structureel in de begroting vanaf 2021
Leren en experimenteren	7.500 EUR	Restant krediet 'Verbindend bestuur – van meedenken tot meedoen'
Subtotaal 2022	58.500 EUR	

- **Risico's**

Wanneer niet wordt gekozen voor een e-participatieplatform, bestaat het risico dat projecten vertraging oplopen. Participatie moet dan ad hoc georganiseerd worden, wat extra tijd en geld

kost en, uiteindelijk, minder kwaliteit oplevert dan wanneer je dat centraal op een platform kunt ontsluiten.

- **Communicatie**

Kernboodschap:

Het college heeft besloten een centraal, online platform te realiseren waar inwoners kunnen meedenken over projecten of beleid in de gemeente. Dit komt tegemoet aan de vraag van inwoners om meer mogelijkheden om digitaal en tijd- en plaatsonafhankelijk mee te kunnen doen. Daarnaast is dit in coronatijd wenselijk, gezien de beperkingen die er zijn voor fysieke bijeenkomsten. In de toekomst kunnen ook bewonersinitiatieven een plek krijgen op het participatieplatform.

Om het participatieplatform goed neer te zetten, vindt een kleine promotiecampagne plaats bij de start in Q2 2021. Hiervoor gebruiken we de gemeentelijke kanalen en aanvullende middelen als flyers, posters en online advertenties. Extra promotie voor de tussenoplossing is niet nodig, daar gebruiken we de bestaande kanalen en middelen voor.